

CHIẾN LƯỢC NÂNG CAO CHĂM SÓC SỨC KHỎE NGƯỜI CAO TUỔI TẠI VIỆT NAM

PGS. TS. Nguyễn Trung Anh
Bệnh viện Lão khoa Trung ương
Bộ môn Lão khoa, Trường Đại học Y Hà Nội

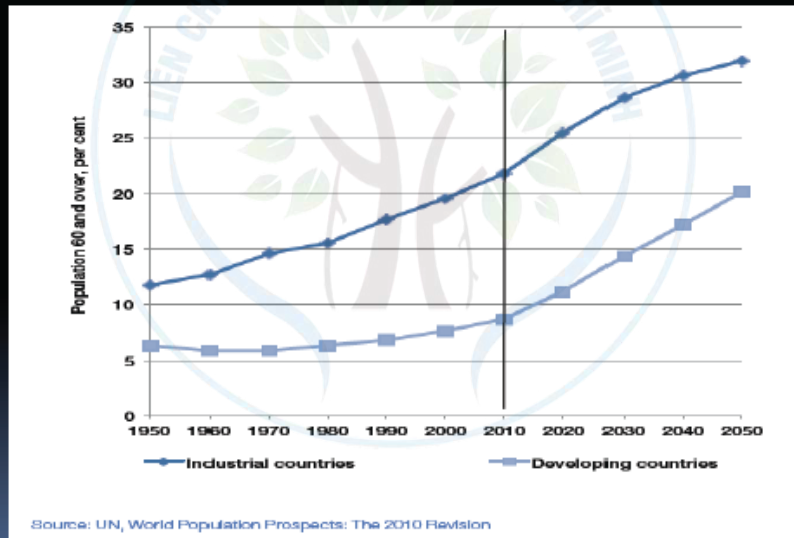
1

GIÀ HÓA DÂN SỐ VIỆT NAM

2

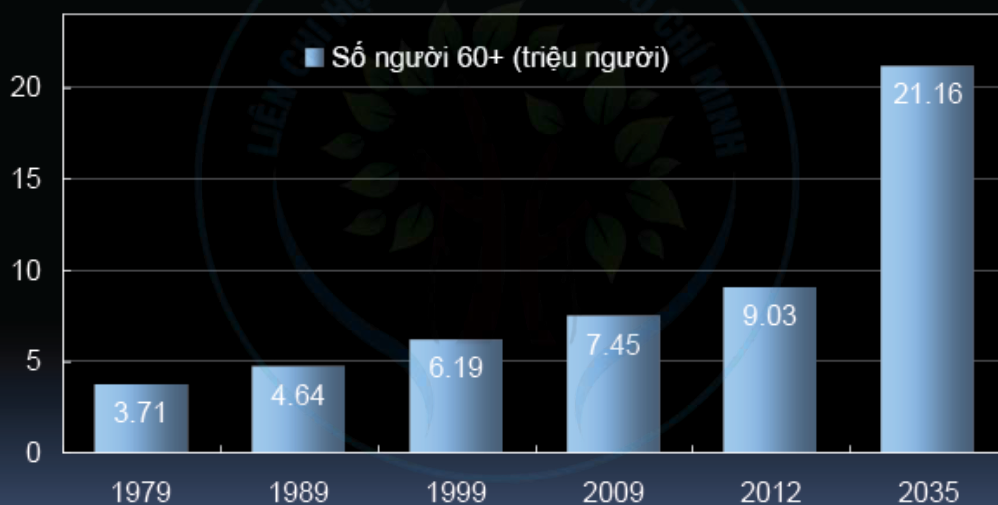
Già hoá dân số: hiện tượng mang tính toàn cầu

3

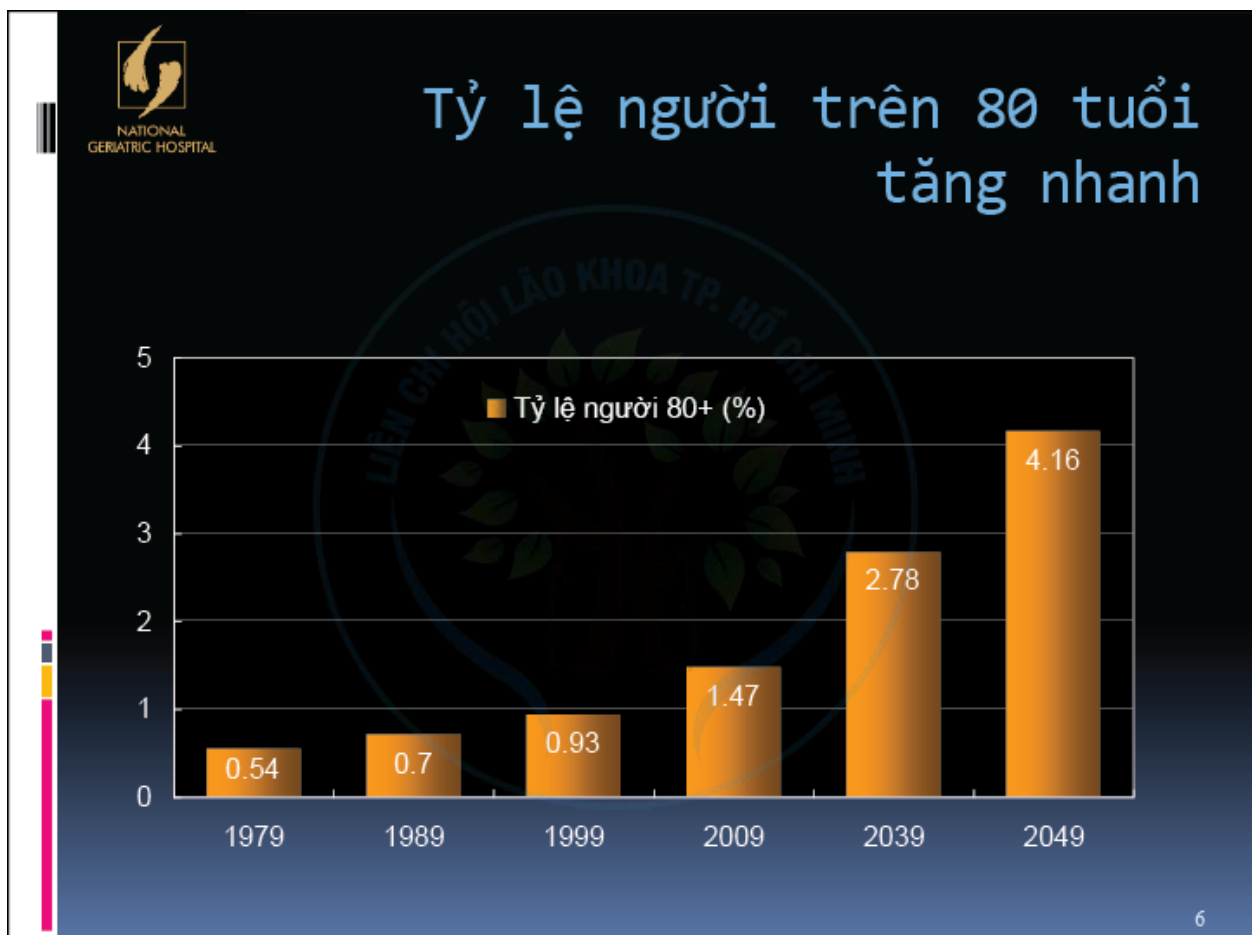
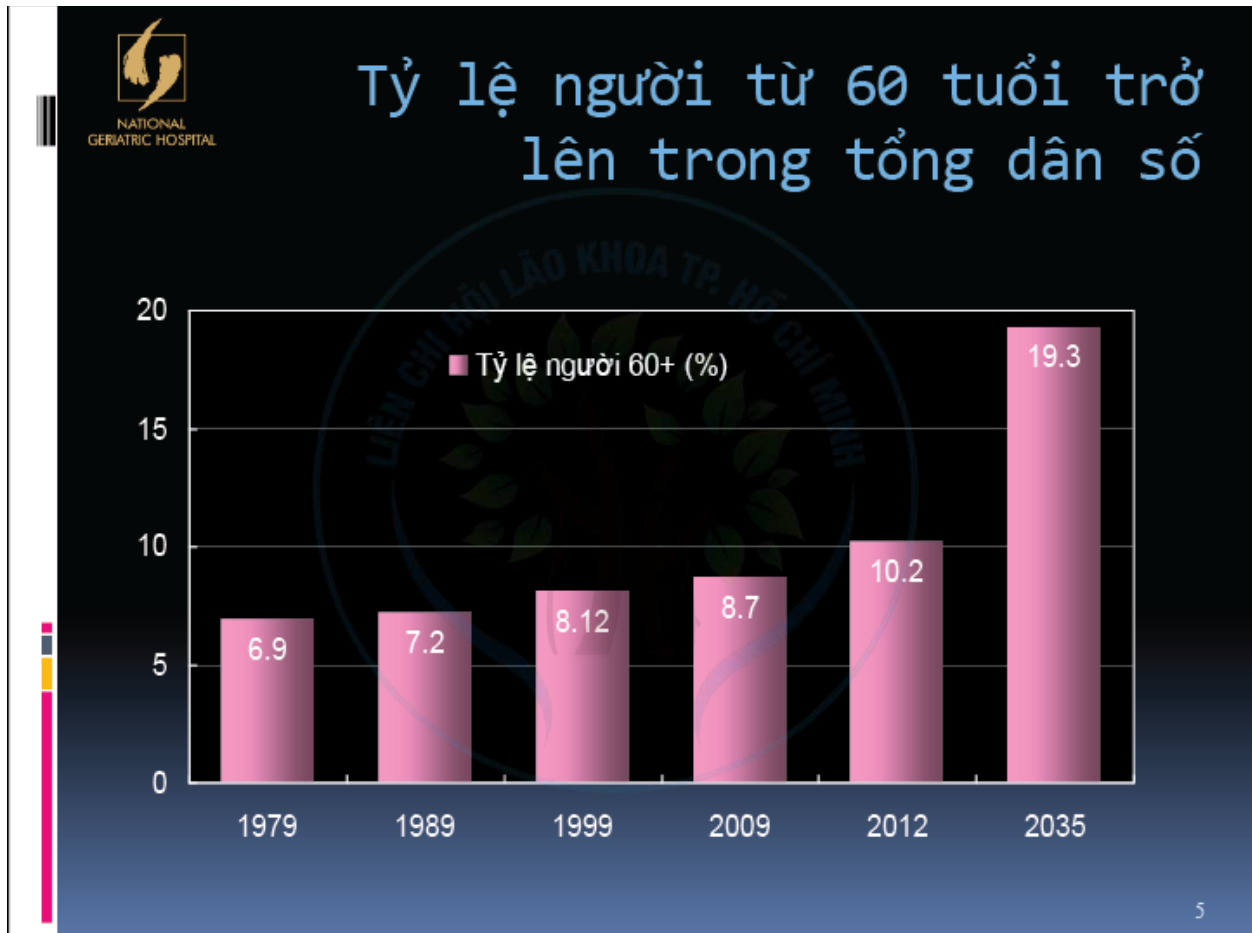

Số người từ 60 tuổi trở lên (triệu người)

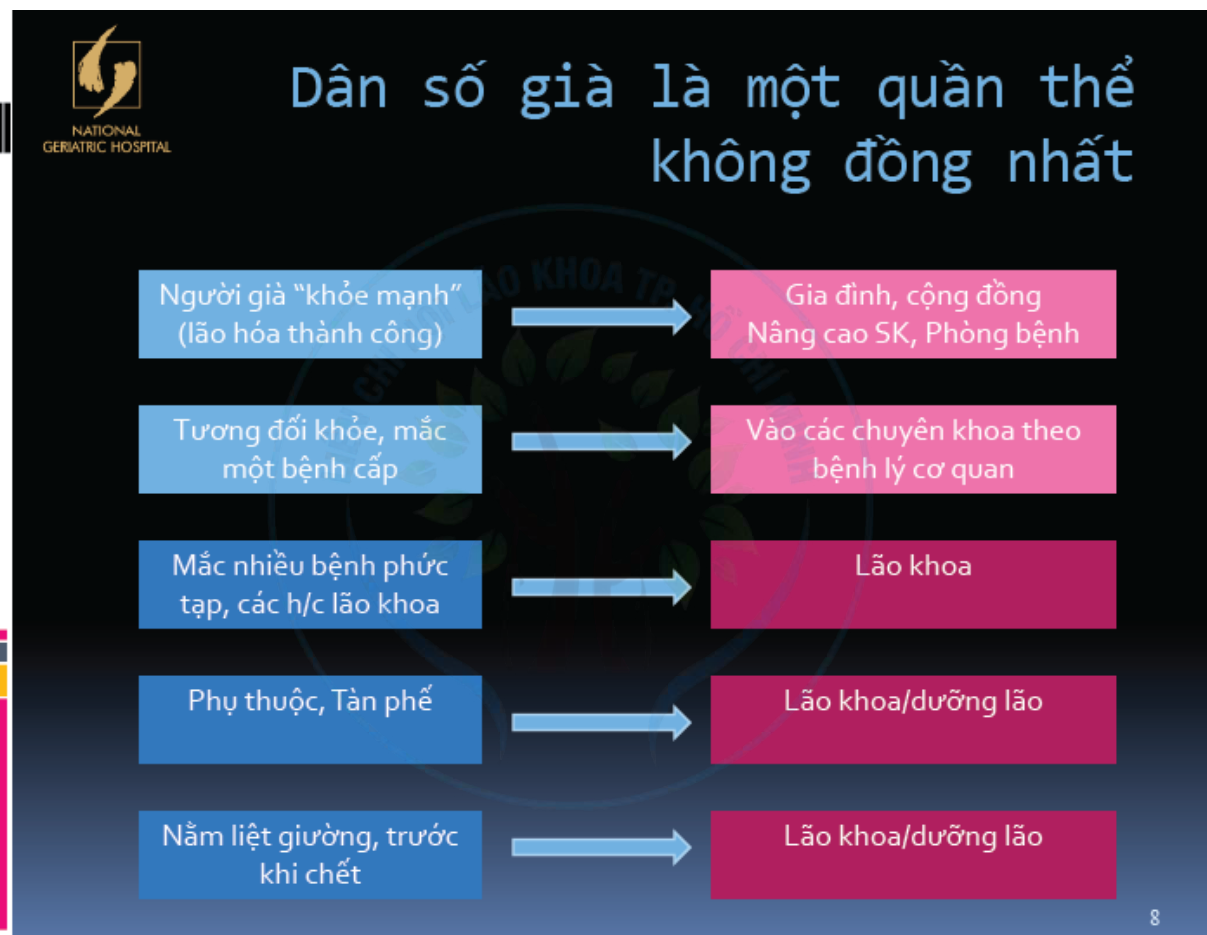
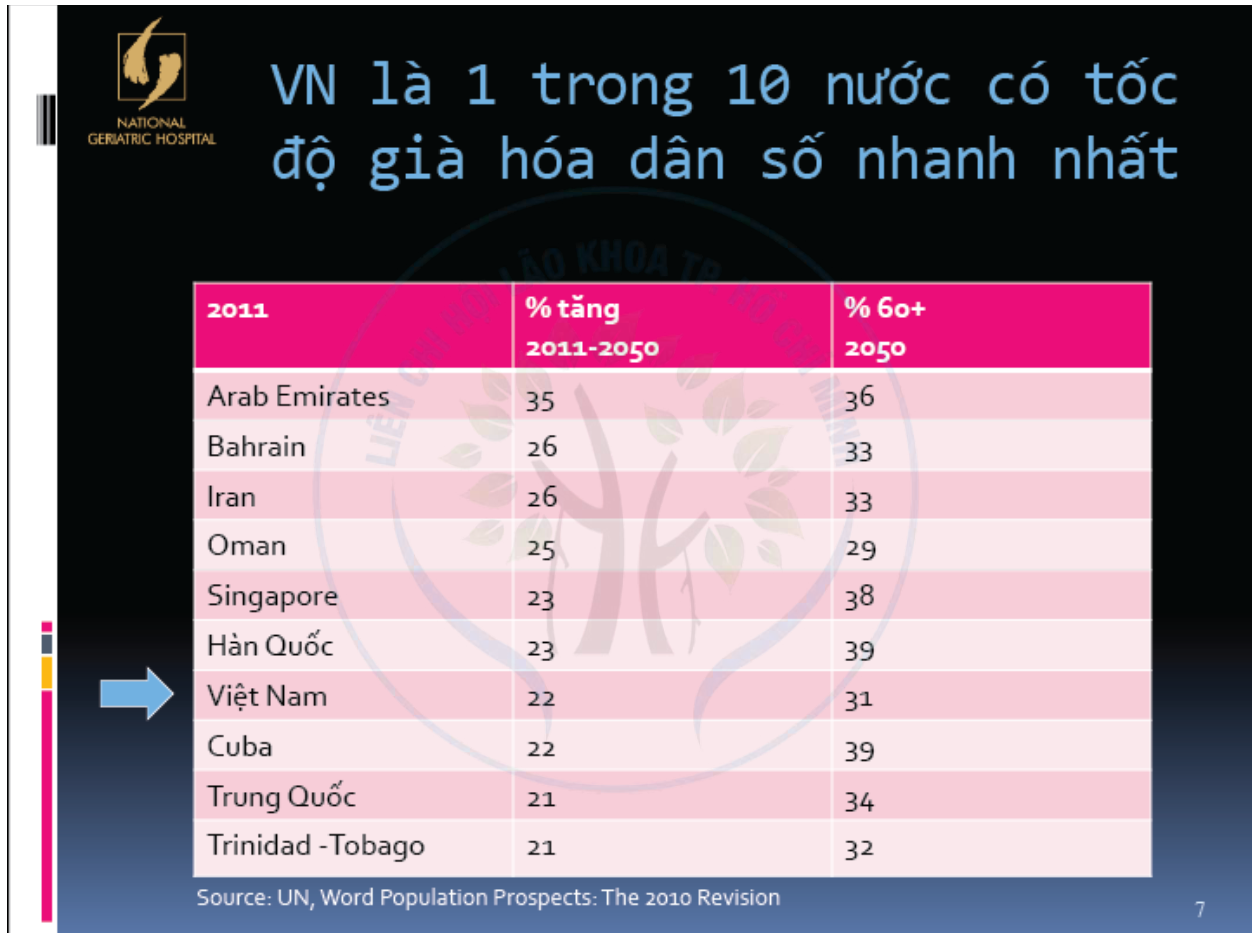

4

HỘI NGHỊ KHOA HỌC THƯỜNG NIÊN 2023 LIÊN CHI HỘI LÃO KHOA TP.HỒ CHÍ MINH

HỘI NGHỊ KHOA HỌC THƯỜNG NIÊN 2023 LIÊN CHI HỘI LÃO KHOA TP.HỒ CHÍ MINH

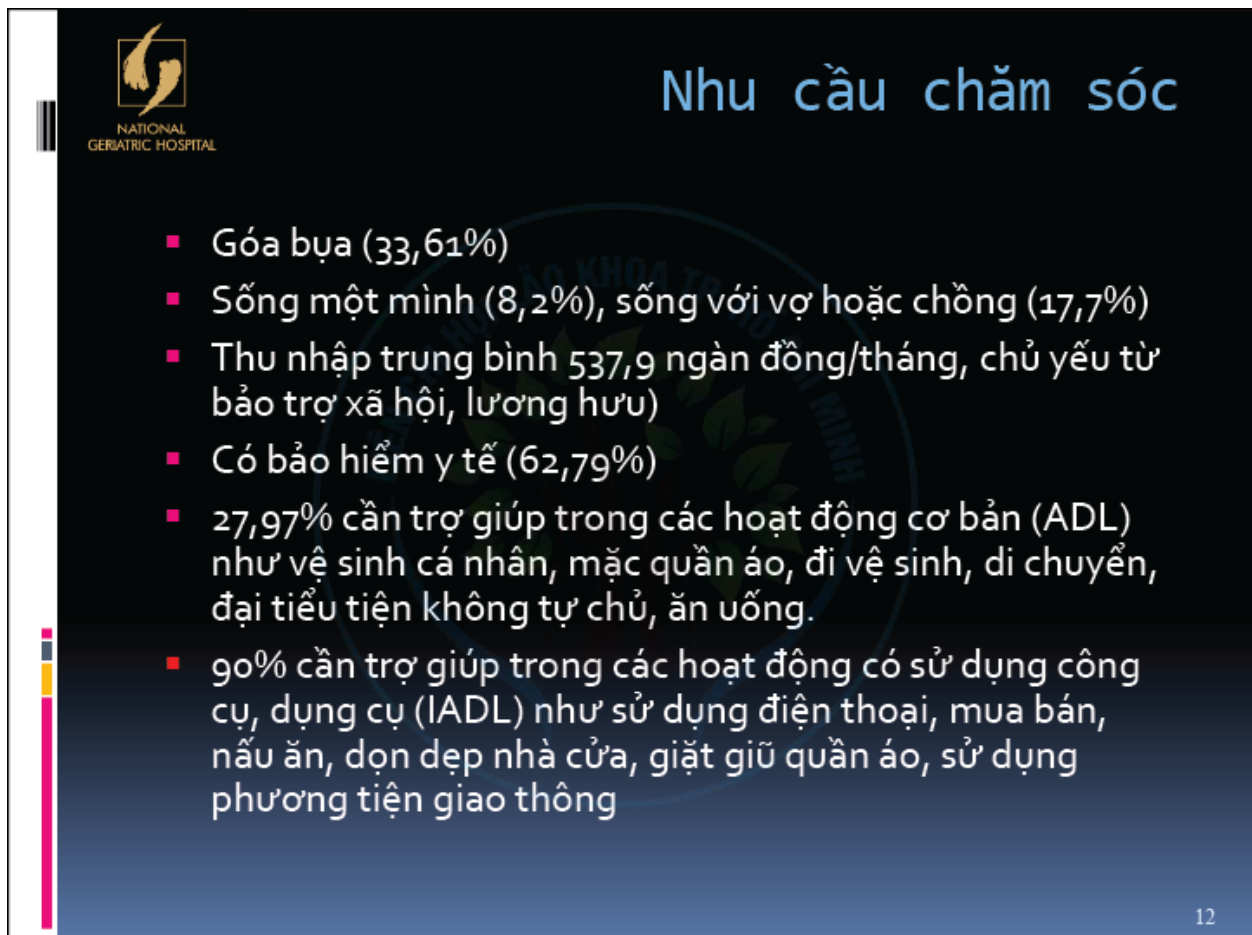
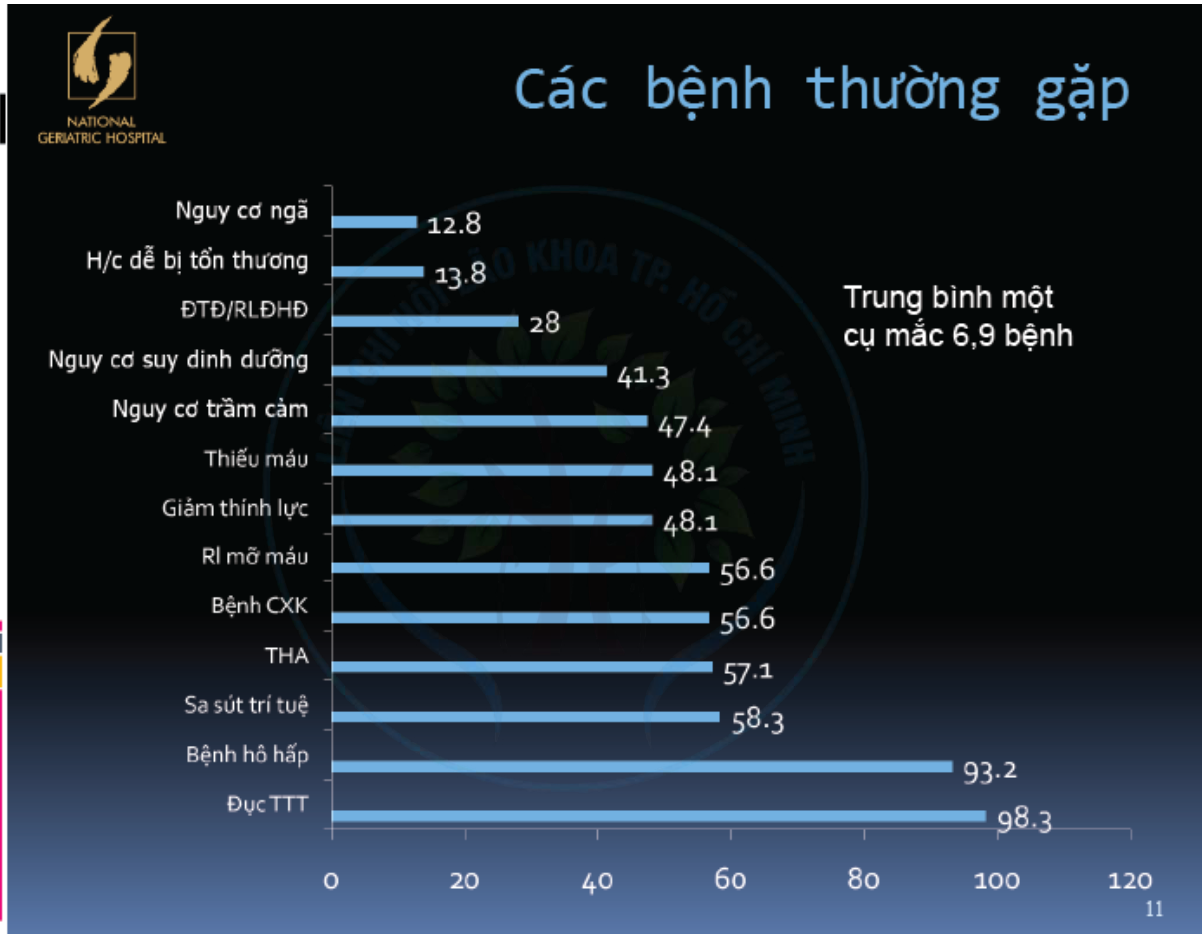

NATIONAL GERIATRIC HOSPITAL

THỰC TRẠNG SỨC KHỎE NGƯỜI CAO TUỔI

Nghiên cứu trên 610 cụ trên 80 tuổi tại Sóc Sơn (Bệnh viện Lão khoa Trung ương - 2016)

10

THÁCH THỨC CỦA GIÀ HÓA DÂN SỐ ĐỐI VỚI HỆ THỐNG Y TẾ

13

1. Gia tăng các bệnh mạn tính

- Các bệnh mạn tính thường gặp ở NCT: BMV, THA, ĐQ, ĐTĐ, ung thư, COPD, thoái khớp, LX, SSTT, ... Phải điều trị suốt đời
- Các hội chứng đặc trưng ở người già: dễ bị tổn thương, suy giảm nhận thức (bệnh Alzheimer), rối loạn đi và ngã, suy dinh dưỡng, giảm hoạt động chức năng, lú lẫn, trầm cảm, loét, mất nước...
- Tính chất đa bệnh lý: triệu chứng không điển hình, dùng nhiều thuốc, tai biến do điều trị tăng.

14

2. Gia tăng nguy cơ tàn phế

- Giảm hoạt động chức năng hàng ngày (ADL, IADL) chủ yếu do các bệnh mạn tính, đặc biệt khi thay đổi môi trường sống.
- Việc mất tính độc lập trong hoạt động chức năng hàng ngày là nguyên nhân gây tàn phế và đòi hỏi các biện pháp trợ giúp thích hợp.

15

3. Chi phí y tế tăng cao

- Chi phí Y tế cho người già cao gấp 7-10 lần người trẻ
- NCT sử dụng đến 50% tổng lượng thuốc
- Xu hướng tử vong trong các cơ sở y tế tăng lên cũng làm gia tăng chi phí y tế.
- Tuy nhiên không cao như dự đoán nếu có những cách tiếp cận hợp lý
- Mặt khác dịch vụ chăm sóc người già là một thị trường tiềm năng cho các doanh nghiệp

16

4. Khả năng cung cấp dịch vụ y tế cho NCT còn hạn chế

- Hệ thống bệnh viện: Bệnh viện Lão khoa, các khoa lão của các bệnh viện (điều trị bệnh cấp, sau giai đoạn cấp và PHCN, điều trị dài hạn, chăm sóc cuối đời)
- Hệ thống nhà dưỡng lão: Nhà dưỡng lão có chăm sóc y tế, không chăm sóc y tế...
- Tại cộng đồng: trạm y tế, BS gia đình, nhân viên xã hội, các trung tâm trợ giúp NCT, PHCN...
- Vấn đề điều phối mạng lưới lão khoa

17

5. Thiếu nhân lực được đào tạo – thiếu người chăm sóc

- Thiếu bác sỹ chuyên khoa Lão khoa. Thiếu điều dưỡng lão khoa
- Thiếu kiến thức về lão khoa (kiểm soát các bệnh không lây nhiễm)
- Thiếu người chăm sóc: Hiện tại chủ yếu dựa vào người nhà: nguồn nhân lực này ngày càng giảm

18

NATIONAL
GERIATRIC HOSPITAL

6. Môi trường chính sách

- Chính phủ quan tâm đến công tác chăm sóc sức khỏe cho người già: Luật người cao tuổi, Ủy ban quốc gia về NCT, Chương trình hành động quốc gia về NCT và nhiều chính sách khác
- Tuy nhiên việc thực thi các chính sách này còn gặp nhiều khó khăn: thiếu các văn bản hướng dẫn, thiếu nguồn lực về kinh tế, con người...

19

NATIONAL
GERIATRIC HOSPITAL

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG
CAO CHẤT LƯỢNG CHĂM SÓC SỨC
KHỎE NGƯỜI CAO TUỔI

20

1. Nâng cao năng lực của hệ thống y tế trong CSSK cho NCT (1)

Các Bệnh viện:

- Thành lập Khoa Lão tại các bệnh viện
  - Quy mô khoảng 10% giường kế hoạch
  - Cơ sở vật chất phù hợp với NCT
  - Tiếp nhận các BN có nhiều bệnh phức tạp, có các hội chứng lão khoa điển hình...(thường là trên 80 tuổi)
  - Bao gồm (a) điều trị bệnh cấp (ngắn hạn) (b) sau giai đoạn cấp, PHCN và (c) Đội lão khoa di động
  - Nhân lực: BS nội khoa, tâm thần kinh, PHCN đào tạo nâng cao về lão khoa.
- Tổ chức phòng khám lão khoa tại khoa khám bệnh:

21

1. Nâng cao năng lực của hệ thống y tế trong CSSK cho NCT (2)

Y tế cơ sở: Nâng cao năng lực kiểm soát các bệnh không lây nhiễm ở NCT.

- Tuyên truyền, phổ biến kiến thức về SSK, hướng dẫn NCT kỹ năng phòng bệnh, chữa bệnh và tự CSSK: Ăn uống hợp lý, tăng cường vận động, không hút thuốc lá...
- Xây dựng và tổ chức thực hiện các chương trình phòng bệnh, khám bệnh, chữa bệnh tim mạch, tiểu đường, bệnh Alzheimer và các bệnh mạn tính khác
- Lập hồ sơ theo dõi, quản lý sức khỏe cho NCT, phát hiện và dự phòng các yếu tố nguy cơ gây tàn phế ở NCT.
- Sử dụng thuốc một cách hợp lý
- Phát triển các mô hình CSSK tại cộng đồng

22

1. Nâng cao năng lực của hệ thống y tế trong CSSK NCT (3)

- Thành lập bộ môn Lão khoa tại các trường đại học Y: tăng cường đào tạo chuyên ngành lão khoa cho BS, điều dưỡng, nhân viên y tế khác
- Đào tạo người chăm sóc NCT...
- Đẩy mạnh hợp tác quốc tế trong đào tạo nguồn nhân lực Lão khoa
- Tăng cường các hoạt động nghiên cứu khoa học về lão khoa.

23

2. Phát triển hệ thống chăm sóc dài ngày (long term care) cho NCT (1)

Hệ thống nhà dưỡng lão (Nursing home):

- Từng bước phát triển hệ thống nhà dưỡng lão, đặc biệt là nhà dưỡng lão có chăm sóc y tế (VD bệnh nhân Alzheimer)
- Khu chung cư dành cho người già
- Từng bước phát triển các Trung tâm ban ngày (cung cấp các dịch vụ xã hội cho người cao tuổi)
- Bảo hiểm y tế, BH xã hội, tự chi trả, cùng chi trả

24

2. Phát triển hệ thống chăm sóc dài ngày (long term care) cho NCT (2)

Chăm sóc NCT tại gia đình, cộng đồng:

- Giữ người già tại cộng đồng càng lâu càng tốt
- Đa dạng hóa các dịch vụ hỗ trợ NCT sống tại nhà: (dọn nhà, giặt giũ, đi chợ, cung cấp bữa ăn, điều dưỡng đến nhà chăm sóc, PHCN, lao động trị liệu, dịch vụ trông người già theo giờ, tư vấn sức khỏe, cung cấp dụng cụ trợ giúp, các CLB vui chơi, giải trí...)
- Phát triển mạng lưới y học gia đình, nhân viên xã hội
- Cần chính sách ưu đãi
- Phối hợp với hệ thống y tế. Vai trò điều phối

25

Một số hình ảnh minh họa

26

HỘI NGHỊ KHOA HỌC THƯỜNG NIÊN 2023 LIÊN CHI HỘI LÃO KHOA TP.HỒ CHÍ MINH

CẬP NHẬT CHẨN ĐOÁN VÀ ĐIỀU TRỊ BỆNH LÝ NGƯỜI CAO TUỔI

HỘI NGHỊ KHOA HỌC THƯỜNG NIÊN 2023 LIÊN CHI HỘI LÃO KHOA TP. HỒ CHÍ MINH

HỘI NGHỊ KHOA HỌC THƯỜNG NIÊN 2023 LIÊN CHI HỘI LÃO KHOA TP.HỒ CHÍ MINH

CẬP NHẬT CHẨN ĐOÁN VÀ ĐIỀU TRỊ BỆNH LÝ NGƯỜI CAO TUỔI

HỘI NGHỊ KHOA HỌC THƯỜNG NIÊN 2023 LIÊN CHI HỘI LÃO KHOA TP. HỒ CHÍ MINH

HỘI NGHỊ KHOA HỌC THƯỜNG NIÊN 2023 LIÊN CHI HỘI LÃO KHOA TP.HỒ CHÍ MINH

HỘI NGHỊ KHOA HỌC THƯỜNG NIÊN 2023 LIÊN CHI HỘI LÃO KHOA TP.HỒ CHÍ MINH

HỘI NGHỊ KHOA HỌC THƯỜNG NIÊN 2023 LIÊN CHI HỘI LÃO KHOA TP. HỒ CHÍ MINH

**HỘI NGHỊ KHOA HỌC THƯỜNG NIÊN 2023
LIÊN CHI HỘI LÃO KHOA TP. HỒ CHÍ MINH**

